

Облік і оподаткування

УДК 336.744.1

Мокієнко Тетяна Володимирівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет*

Мокиенко Татьяна Владимировна

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры бухгалтерского учета и экономического контроля
Полтавский государственный аграрный университет*

Mokiienko Tetyana

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Accounting and Economic Control
Poltava State Agrarian University
ORCID: 0000-0003-1344-4981*

Прийдак Тетяна Борисівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет*

Прийдак Татьяна Борисовна

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры бухгалтерского учета и экономического контроля
Полтавский государственный аграрный университет*

Pryidak Tetyana

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Accounting and Economic Control
Poltava State Agrarian University
ORCID: 0000-0002-9257-0419*

Ліпський Роман Вікторович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет*

Липский Роман Викторович

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры бухгалтерского учета и экономического контроля
Полтавский государственный аграрный университет*

Lipskyi Roman

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Accounting and Economic Control
Poltava State Agrarian University
ORCID: 0000-0003-2723-669X*

Сіренко Олена Вікторівна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет*

Сиренко Елена Викторовна

*кандидат экономических наук,
доцент кафедры бухгалтерского учета и экономического контроля
Полтавский государственный аграрный университет*

Sirenko Olena

*PhD in Economics,
Associate Professor of Accounting and Economic Control
Poltava State Agrarian University
ORCID: 0000-0003-4875-308X*

Донцов Ілля Валерійович

*здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти Бакалавр
спеціальності 071 Облік і оподаткування
Полтавського державного аграрного університету*

Донцов Илья Валерьевич

*соискатель высшего образования ступени высшего образования Бакалавр
специальности 071 Учет и налогообложение
Полтавского государственного аграрного университета*

Dontsov Illia

*Higher Education Degree of Bachelor's Degree
Specialty 071 Accounting and Taxation
Poltava State Agrarian University*

**ОБИГ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ОБЛІК
ОБОРОТ ЭЛЕКТРОННЫХ ДЕНЕГ В УКРАИНЕ И ИХ УЧЕТ
ELECTRONIC MONEY TURNOVER IN UKRAINE AND ITS
ACCOUNTING**

***Анотація.** Електронні гроші використовуються для транзакцій на глобальній основі. Хоча їх можна обміняти на фіатну валюту (не плутати з криптовалютою), електронні гроші найчастіше використовуються за допомогою електронних банківських систем і контролюються за допомогою електронної обробки.*

Оскільки лише частина валюти використовується у фізичній формі, величезна частка її розміщується в банківських сховищах та підтримується центральними банками (до речі, з цієї причини основною функцією Національного банку України є управління фіатною валютою у фізичній формі та контроль грошової маси за допомогою монетарної політики та операцій на відкритому ринку).

Більшість фізичних осіб та підприємств зберігають свої гроші в банках, які надають електронні записи про депозитні готівкові кошти. Однак передплачені картки та цифрові гаманці, такі як PayPal та Square, також дозволяють користувачам вносити фіатну валюту за електронні гроші. Такі компанії отримують свій прибуток, стягуючи відсотки з будь-якої суми, яка знімається з рахунків або перетворюється з електронних грошей назад у фіатну валюту.

Хоча фізична валюта все ще вигідна в певних ситуаціях, її роль з часом поступово зменшується. Багато споживачів та підприємств вважають, що електронні гроші є більш безпечними та зручними, оскільки їх не можна втратити, і вони широко прийняті для проведення транзакцій.

Таким чином, світовий фінансовий ринок створив надійну інфраструктуру для здійснення операцій з електронними грошима за допомогою мереж обробки платежів, таких як Visa та Mastercard.

Наразі банки та фінансові установи активно співпрацюють із мережевими процесорами електронних грошей, щоб випускати своїм клієнтам фірмові мережеві картки, що полегшують ці електронні транзакції між банківськими установами та продавцями. Електронні гроші також легко застосовуються через електронну комерцію, дозволяючи споживачам зручно робити покупки товарів та послуг в Інтернеті.

Електронні гроші швидко стають нормою, і їх часто називають більш безпечною та прозорою альтернативою фізичній валюті, проте вони мають власний набір ризиків та вразливостей (шахрайство, ухилення від сплати податків і нарешті, комп'ютерні системи, які відповідають за здійснення електронних транзакцій, не є досконалыми, а це означає, що операції з електронними грошима іноді можуть зіпсуватися просто через системну помилку).

Ключові слова: електронні гроші, фіатна валюта, платіжні системи, переказ коштів, цифрова валюта, облік електронних грошей.

Анотація. *Электронные деньги используются для транзакций на глобальной основе. Хотя их можно обменять на фиатную валюту (не путать с криптовалюта), электронные деньги чаще всего используются с помощью электронных банковских систем и контролируются с помощью электронной обработки.*

Поскольку только часть валюты используется в физической форме, огромная ее доля размещается в банковских хранилищах и поддерживается центральными банками (кстати, по этой причине основной функцией Национального банка Украины является управление фиатной валютой в физической форме и контроль денежной массы с помощью монетарной политики и операций на открытом рынке).

Большинство физических лиц и предприятий хранят свои деньги в банках, которые предоставляют электронные записи о депозитных наличных средствах. Однако предоплаченные карты и цифровые кошельки, такие как PayPal и Square, также позволяют пользователям вносить фиатную валюту за электронные деньги. Такие компании получают свою прибыль, взимая проценты с любой суммы, которая снимается со счетов или превращается из электронных денег обратно в фиатную валюту.

Хотя физическая валюта все еще выгодно в определенных ситуациях, ее роль со временем постепенно уменьшается. Многие потребители и предприятий считают, что электронные деньги являются более безопасными и удобными, поскольку их нельзя потерять, и они широко приняты для проведения транзакций.

Таким образом, мировой финансовый рынок создал надежную инфраструктуру для осуществления операций с электронными деньгами с

помощью сетей обработки платежей, таких как Visa и Mastercard.

Сейчас банки и финансовые учреждения активно сотрудничают с сетевыми процессорами электронных денег, чтобы выпускать своим клиентам фирменные сетевые карты, облегчающие эти электронные транзакции между банковскими учреждениями и продавцами. Электронные деньги также легко применяются в электронной коммерции, позволяя потребителям удобно делать покупки товаров и услуг в Интернете.

Электронные деньги быстро становятся нормой, и их часто называют более безопасной и прозрачной альтернативой физической валюте, однако они имеют собственный набор рисков и уязвимостей (мошенничество, уклонение от уплаты налогов и наконец, компьютерные системы, которые отвечают за осуществление электронных транзакций, не являются совершенными, а это значит, что операции с электронными деньгами иногда могут испортиться просто через системную ошибку).

Ключевые слова: *электронные деньги, фиатная валюта, платежные системы, перевод средств, цифровая валюта, учет электронных денег.*

Summary. *Electronic money is used for transactions on a global basis. While it may be exchanged for fiat currency (which, incidentally, distinguishes it from cryptocurrencies), electronic money is most commonly utilized through electronic banking systems and monitored through electronic processing. Because a mere fraction of the currency is utilized in physical form, the vast percentage of it is housed in bank vaults and is backed by central banks (for this reason, a primary function of the National Bank of Ukraine is to manage the fiat currency in physical form and control the money supply through monetary policies and open market operations).*

Most individuals and businesses store their money with banks that provide

electronic records of the cash on deposit. However, prepaid cards and digital wallets like PayPal and Square likewise allow users to deposit fiat currency for electronic money. Such companies will make their profit by charging a percentage on any amount that is withdrawn from accounts or converted from electronic money back into fiat currency.

While physical currency is still advantageous in certain situations, its role has gradually diminished over time. Many consumers and businesses believe electronic money is more secure and convenient because it cannot be misplaced, and it is widely accepted by merchants nationwide. The world financial market has consequently established a robust infrastructure for transacting electronic money, which is primarily facilitated through payment processing networks, such as Visa and Mastercard.

Banks and financial institutions partner with electronic money networking processors to issue their customers branded network cards that facilitate these electronic transactions from bank accounts to merchants. Electronic money is also easily transacted through e-commerce, letting consumers conveniently shop for goods and services online.

Although electronic money is quickly becoming the norm and is often hailed as the more secure and transparent alternative to physical currency, this does not mean that it comes without its own set of risks and vulnerabilities. For instance, fraud, tax evasion and lastly, the computer systems that are responsible for carrying out electronic transactions are not perfect, meaning that electronic money transactions can sometimes go awry simply due to system error.

Key words: *electronic money, fiat currency, payment systems, transfer of funds, digital currency, electronic money accounting.*

Постановка проблеми. В сучасному світі, в епоху масштабного розвитку інформаційних технологій і комунікацій, повний перехід до

безготівкових розрахунків з використанням електронних грошей в повсякденному житті – питання часу.

У бухгалтерському обліку електронні гроші визнаються активами. Електронні гроші мають досить індивідуальних характеристик для їх ідентифікації як окремий, самостійний об'єкт бухгалтерського обліку. Це вимагає виділення для їх обліку окремого синтетичного рахунку і, відповідно, методики обліку операцій на ньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У зв'язку з тим, що використання електронних грошей при здійсненні розрахунків в Україні набуває все більшого поширення, особливо протягом останніх років, ступінь дослідження цього питання залишається поза увагою наукової спільноти. Так, професор Легенчук С. Ф. звертає нашу увагу на методичний аспект облікового відображення операцій з електронними грошима [7]. Професор Мельниченко О. В. досліджує теоретичні засади державного регулювання обігу електронних грошей в Україні [8]. Значну увагу практичним питанням обліку електронних грошей приділяє Стовпова А. С. [13; 14].

З урахуванням цього, виникає необхідність більш ґрунтовного дослідження ситуації, яка склалась навколо застосування та обліку електронних грошей в Україні.

Формулювання цілей дослідження. З огляду на швидкий розвиток і розповсюдження електронних грошей у всіх сферах діяльності метою написання даного наукового дослідження виступає аналіз та узагальнення інформації про ефективність використання, ризику, облік електронних грошей та їх практичне застосування підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. З розвитком та поширенням інформаційних технологій утворилася якісно нова форма грошей – електронні гроші.

Обіг електронних грошей в Україні регламентується двома

основними нормативно-правовими актами:

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (далі – Закон);
2. Положення НБУ «Про електронні гроші» (далі – Положення).

У пункті 15.1 Закону дано визначення поняття «електронні гроші» як одиниць вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі [12]. Емітентами електронних грошей в Україні мають право бути лише банки, як про це говориться в Положенні [10].

Таке визначення є неповним, оскільки визнає лише ті електронні гроші, що зберігаються на електронних пристроях, таким чином виключаючи з переліку передплачені картки. Такий недолік зумовлений непоширеністю практики їх використання в Україні. А обмеження права емісії до банківських установ виключає з переліку такі електронні гроші, як WebMoney, криптовалюти та інші.

Для порівняння вважаємо доцільним розглянути підхід європейського законодавства щодо сутності та регулювання електронних грошей. В Євросоюзі основний документ, що регламентує обіг електронних грошей – це Директива Європарламенту та ради 2009/110/ЕС (далі – Директива).

Так, Директивою електронні гроші визначаються як грошова вартість, що зберігається в електронному вигляді, включаючи магнітний, представляє собою вимогу до емітента, яка випущена на грошовому чекові, щодо отримання коштів для здійснення платіжної операції, яка приймається іншими, ніж емітент, фізичними або юридичними особами [3].

Правом на емісію згідно Директиви наділені не лише банківські установи, а також [3]:

1. Інші кредитні установи, які відповідають вимогам Директиви;

2. Центральні банки держав-членів ЄС, включаючи Європейський Центральний Банк (лише, коли вони не діють на правах органа влади);

3. Держави-члени ЄС.

Окрім цього Директивою ще виділяються окремі «установи електронних грошей» («electronic money institution») – юридичні особи, яким надається право на випуск електронних грошей [3]. Прикладами таких установ слугують PayPal, AAVE ltd, WebMoney Transfer ltd.

Отже, можна дійти висновку, що європейське законодавче регулювання електронних грошей є більш розвинутим за вітчизняне, оскільки воно охоплює більшу частину ринку.

Загалом українське поняття електронних грошей використовує європейський підхід до визначення їхньої сутності, що пояснює їхню схожість. Окрім нього ще виділяють американський та японський [15]. Їхню коротку порівняльну характеристику наведено на рис. 1.

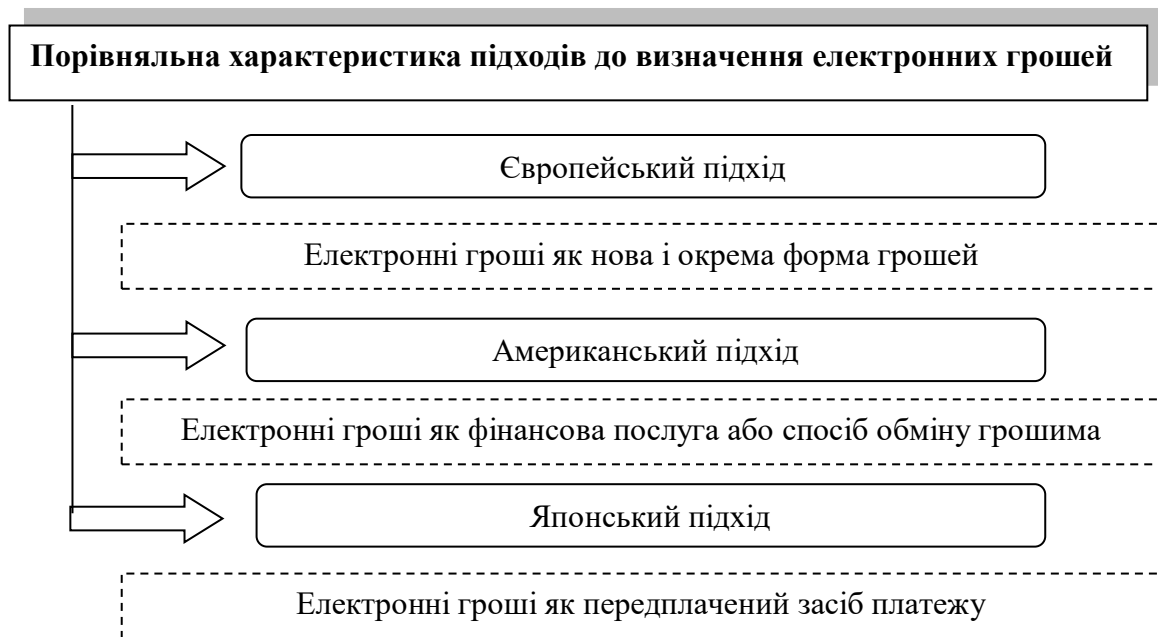

Рис. 1. Порівняльна характеристика підходів до визначення електронних грошей

Джерело: складено, використовуючи [15]

Як показано на рис. 1 лише європейський підхід вбачає в електронних грошах якісно нову їх форму, ставлячи їх поряд з готівковими і безготівковими грошима. Відповідно до цього вони мають володіти

спільними й відмінними рисами.

Електронні гроші більше наближені до готівки, ніж до безготівкових коштів. Для ведення операцій з ними не використовується банківський рахунок, таким чином економлячи час на банківське обслуговування, що робить обіг швидшим. Вони зберігаються в електронному гаманці – еквіваленту фізичного гаманця, тому, окрім власника цього гаманця, ніхто не може ними скористатись, в той час як банк може інвестувати залучені ним кошти, створюючи певний ризик їх неповернення.

Операції з електронними грошима фіксуються як списання коштів з гаманця на баланс отримувача, проте, на відміну від безготівкових розрахунків, контекст операції (купівля-продаж, надання послуг тощо) або інші дані не зберігаються.

Так само, як і на готівку, на розрахунки з електронними грошима діють обмеження. В Україні на поповнюваному електронному гаманці не дозволяється зберігати більше 400 тис. грн, на непоповнюваному ліміт дорівнює 5 тис. грн [11].

Отже, хоча електронні кошти є окремою формою грошей, вони мають спільні риси з іншими їх формами. На основі дослідження сутності електронних грошей та у цілях складення більш точної класифікації можна виділити такі їх ознаки, що представлені на рис. 2.

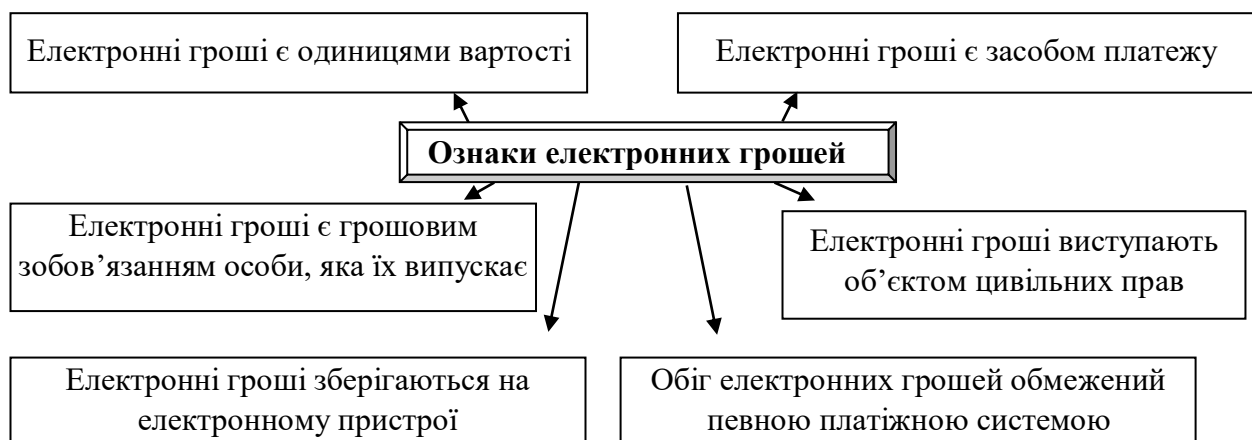

Рис. 2. Ознаки електронних грошей

Джерело: власна розробка авторів

У наш час існує багато видів електронних грошей. Окрім банківських електронних грошей, легалізованих в Україні, виділяють цифрові валюти, криптовалюти, віртуальні валюти, приватні валюти [13].

Класифікація є корисним інструментом у дослідженні такого розмаїття. Тому для потреб обліку є доцільним складання класифікації видів електронних грошей (рис. 3) [9; 13].

За валютою електронних грошей	<ul style="list-style-type: none">• У національній валюті (емітовані банками електронні гроші, e-money)• Власна одиниця валюти (цифрова валюта) (Webmoney, криптовалюти)
За ступенем правового регулювання	<ul style="list-style-type: none">• Регульовані (визнані українським законодавством)• Нерегульовані
За організацією	<ul style="list-style-type: none">• Централізовані (емітовані банками електронні гроші, Webmoney, QIWI, PayPal та інші)• Децентралізовані (криптовалюти Bitcoin, Ethereum, Chainlink, Ripple, Dogecoin та інші)
За використанням криптування	<ul style="list-style-type: none">• Криптовалюти (Bitcoin, Potcoin, Litecoin, Dentacoin та інші)• Електронні гроші, що не використовують криптографію (Webmoney, QIWI, емітовані банками електронні гроші тощо)
За носієм	<ul style="list-style-type: none">• Фізичний пристрій (передплачені картки, смарт-картки)• Програмне забезпечення електронного пристрою (інші електронні гроші)
За ступенем анонімності	<ul style="list-style-type: none">• Анонімні (криптовалюти)• Персоналізовані (емітовані банками електронні гроші, Webmoney)

Рис. 3. Класифікація електронних грошей

Джерело: складено, використовуючи [9]

В економічній літературі, крім загального поняття «електронні гроші», виділяють поняття «цифрова (електронна) валюта» (digital

currency). Під ним розуміють валюту, яка не має фізичної форми, лише цифрову. Тобто у такої валюти немає готівкової форми [13]. Видами цифрових валют є: віртуальні валюти (virtual currency); криптовалюти.

В економічному плані вони є дещо схожими, тому Європейський Центральний Банк відносить їх під одне поняття «віртуальна валюта», надаючи значення «цифрового відображення вартості, не емітованого центральним банком, кредитною установою або установою електронних грошей, яке, у деяких випадках, може використовуватись як альтернатива грошам» [1, с. 25].

Інакше кажучи, Європейський Центральний Банк не вважає віртуальні валюти та криптовалюти грошима, аргументується це їх нестабільністю та вузьким поширенням. «Оскільки курс криптовалют регулюється виключно попитом і пропозицією, вони не можуть виконувати функцію вираження вартості» [1, с. 23-24].

Якщо з боку віртуальних валют, якщо брати до уваги довірені та перевірені валюти типу PayPal та Webmoney, єдиним фактором ризику є їхня нелегальність, то з боку криптовалют найбільшим фактором ризику є нестабільність їхнього курсу. Це робить неможливим довгострокове збереження вартості, оскільки вони можуть різко знецінитися або, навпаки, вирости в ціні. Якраз-таки через таку можливість використовують криптовалюти для отримання інвестиційного доходу, а не як платіжний інструмент.

Таким чином, електронними грошима є одиниці вартості в електронному вигляді, які є зобов'язанням їхнього емітента та приймаються як засіб платежу іншими, ніж емітент, особами. Існує три основних підходи до визначення їх сутності: європейський, американський та японський. І, серед багатьох видів електронних грошей, найзручнішими і найбезпечнішими для використання у господарській діяльності є такі, що емітуються банками.

Станом на 2020 рік двадцяти трьом банкам надано право на випуск електронних грошей в Україні. Між собою ці банки використовують десять платіжних систем для здійснення операцій з електронними грошима. Їх перелік наведено на рис. 4 [2].

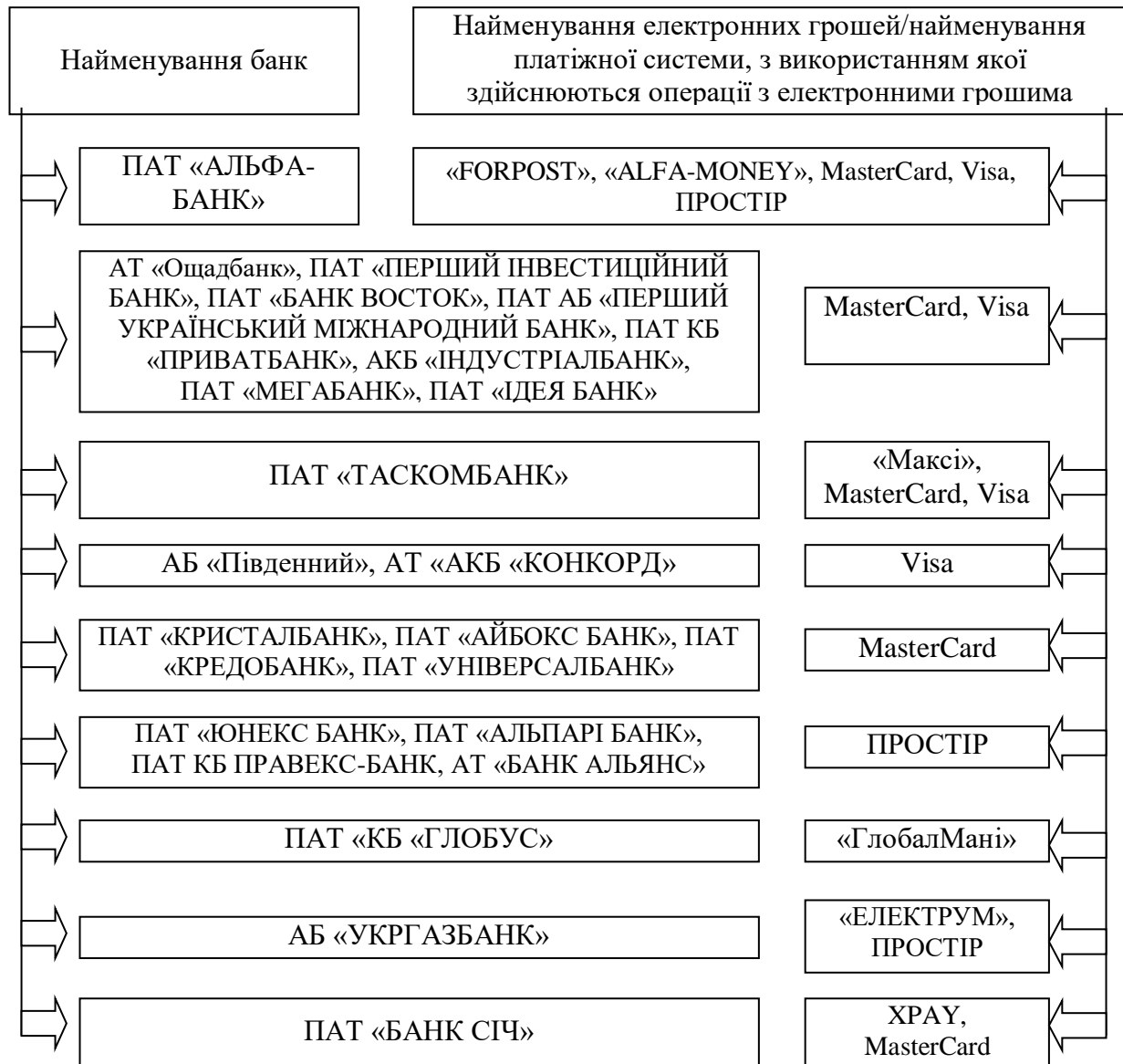

Рис. 4. Перелік банків-емітентів електронних грошей в Україні

Джерело: сформовано, використовуючи [9]

Домінуючими на українському ринку електронних грошей є платіжні системи MasterCard і Visa. Ними користуються вісімнадцять із двадцяти трьох банків-емітентів.

Майже всі карткові операції (>99%) здійснюються в цих системах [4;

5; 6]. Наступною за популярністю іде платіжна система НБУ «Український платіжний простір (ПРОСТІР)». Її використовують шість банків-емітентів. Іншими ж платіжними системами користуються лише шість.

Для дослідження обігу електронних грошей в Україні та визначення тенденцій його розвитку необхідно розглянути статистичні дані, наведені у таблиці 1 [4; 5; 6].

Таблиця 1

Сума та кількість платежів, здійснених у системі електронних платежів НБУ та карткових платіжних системах за 2018-2020 роки

Показник	Одиниці виміру	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Зміна 2020 р. до 2018 р.	
		Абсолютне визначення	% до підсумку	Абсолютне визначення	% до підсумку	Абсолютне визначення	% до підсумку	Абсолютна	Відносна, %
СЕП	млн. шт	357	8,5	384	7,3	786	13,1	+429	у 2,2 рази більше
Карткові платіжні системи		3 830	91,5	4 879	92,7	5 211	86,9	+1381	+36,1
Разом		4187	100	5263	100	5 997	100	+1810	+43,2
СЕП	трлн. грн	25,3	90,2	32,5	90,5	44,8	91,4	+19,5	+77,1
Карткові платіжні системи		2,8	9,8	3,4	9,5	4,2	8,6	+1,4	+50,0
Разом		28,1	100,0	35,9	100,0	49,0	100,0	+20,9	+74,4

Джерело: складено, використовуючи [4; 5; 6]

За даними таблиці 1 за 2018-2020 роки спостерігається зростання кількості платежів у СЕП на 429 млн. шт. (у 2,2 рази) та за допомогою карткових платіжних систем – на 1 381 млн. шт. (36,1 %). Загалом обсяги розрахунків зросли на 1 810 млн. шт. (43,2 %).

Відповідно, сума платежів у СЕП зросла на 19,5 трлн. грн (77,1 %), та за допомогою карткових платіжних систем – на 1,4 трлн. грн (50,0 %).

Результатом є загальне зростання обсягу платежів відбулося на 20,9 трлн. грн (74,4 %).

Для обліку операцій з електронними грошима використовуються такі документи (рис. 5).

Рис. 5. Первинні документи для відображення операцій з електронними грошима

Джерело: власна розробка авторів

Наразі в українському законодавстві планом рахунків для обліку електронних грошей передбачено рахунок 33 «Інші кошти». На субрахунку 335 «Електронні гроші, номіновані у національній валюті» відображаються операції користувачів та комерційних агентів з електронними грошима [7].

Типові господарські операції при купівлі (продажу) товарів відображено за електронні гроші у таблиці 2 [9].

Типові господарські операції з електронними грошима

	Зміст операції	Дт	Кт	Сума
Операції користувача	Придбання електронних грошей			
	Перераховано грошові кошти на придбання електронних грошей	333	311	1000
	Надійшли електронні гроші на електронний гаманець	335	333	995
	Відображено комісію за придбання електронних грошей	92	333	5
	Купівля товару за електронні гроші			
	Оплачено товар електронними грошима	371	335	2400
	Отримано товар	281	631	2000
	Відображено податковий кредит з ПДВ	644	631	400
	Здійснено залік заборгованостей	631	371	2400
Операції торговця	Продаж товару за електронні гроші			
	Отримано електронні гроші за товар	335	681	2400
	Відвантажено товар покупцю	361	702	2000
	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	400
	Списано собівартість реалізованого товару	902	281	2000
	Здійснено залік заборгованостей	681	361	2400
	Погашення електронних грошей			
	Пред'явлено до погашення електронні гроші	377	335	1000
	Надійшли грошові кошти за погашені електронні гроші	311	377	980
Відображено комісію за погашення електронних грошей	92	377	20	

Джерело: сформовано, використовуючи [9]

Для обліку електронних грошей доцільно ввести зміни до Плану рахунків, що передбачають виокремлення окремого рахунку – рахунок 32 «Електронні гроші». Впровадження окремого рахунку для обліку електронних грошей дасть можливість: на перспективу зареєструвати номери рахунків для обліку електронних грошей, що номіновані в іноземній валюті; дасть змогу обліковувати курсові різниці; підвищить автономність електронних грошей, як засобу платежу; зробить можливим здійснювати облікове відображення розрахунки з бюджетом за допомогою електронних грошей (на перспективу).

Для всебічного відображення інформації на рахунку 32 «Електронні гроші» доцільно виділити субрахунки [14]:

321 – Електронні гроші банків та інших кредитних установ в національній валюті;

322 – Електронні гроші банків та інших кредитних установ в іноземній валюті в Україні;

323 – Електронні гроші в небанківських електронних платіжних системах в національній валюті;

324 – Електронні гроші в небанківських електронних платіжних системах в іноземній валюті.

Аналітичний облік електронних грошей, з урахуванням пропонованих змін, доцільно вести на аналітичних рахунка, що представлено на рис. 6.

Рис. 6. Аналітичний облік по рахунку 32 «Електронні гроші»

Джерело: сформовано, використовуючи [14]

Висновки і перспективи подальших досліджень. Маємо переконання, що матеріали викладені у статті приведуть до кращого розуміння сутності електронних грошей як економічної категорії та процедури обліку операцій з ними.

На основні викладеного матеріалу видно, що використання системи електронних платежів в Україні стрімко зростає (як показали розрахунки за останні три роки у 2,2 рази), а тому питання ефективного здійснення обліку електронних грошей та їх нормативного відображення це питання тільки часу. А оскільки українська система бухгалтерського обліку достатньо швидко розвивається для повного і деталізованого відображення операцій з ними, то цілком логічно в національний план рахунків замість використання 335 рахунку ввести новий 32 рахунок та відображати всі операції з електронними грошима саме на ньому.

Література

1. Virtual currency schemes – a further analysis. European Central Bank. 2015. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemesen.pdf>.
2. Банки, які мають право здійснювати випуск електронних грошей згідно з законодавством України. *Офіційний сайт НБУ*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/nocash/bank-elektron-grosh>
3. Директива 2009/110/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними від 16.09.2009 р. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0110&from=EN#d1e40-7-1>
4. Звіт з оверсайта платіжних систем за 2018 р. НБУ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2018.pdf?v=4
5. Звіт з оверсайта інфраструктур фінансового ринку за 2019 р. НБУ.

- URL:https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=4
6. Звіт з оверсайта інфраструктур фінансового ринку за 2020 р. НБУ.
URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/schorichniy-zvit-z-oversayta-10-osnovnih-faktiv-pro-oversayt-infrastruktur-finansovogo-rinku-u-2020-rotsi>
 7. Легенчук С. Ф. Облікове відображення операцій з електронними грошима: методичний аспект. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки.* 2017. Вип. 23(3).
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2017_23%283%29__36
 8. Мельниченко О. В. Теоретичні засади державного регулювання обігу електронних грошей в Україні. *Вісник Черкаського університету. Економічні науки.* 2017. №2 Ч.2. URL: <http://economyjournal.cdu.edu.ua/article/view/1979>
 9. Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б., Ліпський Р.В. Електронні гроші: сутність, класифікація та облікове відображення. *Ефективна економіка.* 2019. № 6. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/6_2019/37.pdf.
 10. Положення про електронні гроші в Україні : Постанова Правління НБУ від 04.11.2010 р. № 481. Дата оновлення: 15.09.2020. *Відомості Верховної Ради України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10/para19#n19> (дата звернення: 28.04.2021).
 11. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 04.03.2020 р. № 361-IX. *Відомості Верховної Ради України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 28.04.2021).
 12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від

- 05.04.2001 р. № 2346-III. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20200703#Text> (дата звернення: 28.04.2021).
13. Стовпова А. С. Класифікація електронних грошей для цілей бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 14. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2018/14.pdf.
14. Стовпова А. С. Удосконалення обліку електронних грошей на основі використання нового рахунку 32 «Електронні гроші». *Інвестиції: практика та досвід*, 2021. № 6 URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7378&i=5> DOI: 10.32702/2306-6814.2021.6.35
15. Шимон С. Електронні гроші: форма грошей чи майнові права вимоги? *Юридична Україна. Цивільне право*. 2015. № 9. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/urykr_2015_9_7.pdf

References

1. Virtual currency schemes – a further analysis. European Central Bank. 2015. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes.pdf>.
2. Banky, jaki majutj pravo zdijsnjuvaty vypusk elektronnykh ghroshej zghidno z zakonodavstvom Ukrajiny. Oficijnyj sajt NBU. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/nocash/bank-elektron-grosh>.
3. Official Journal of the European Union (2009), «Directive 2009/110/EC of the European parliament and of the council of 16 September 2009 on the taking up, pursuit and prudential supervision of the business of electronic money institutions amending Directives 2005/60/EC and 2006/48/EC and

- repealing Directive 2000/46/EC». URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0110&%20from=EN> (Accessed 28.04.2021).
4. National Bank of Ukraine (2018), «NBU statistics on transactions of Ukrainian banks with electronic money». URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2018.pdf?v=4
 5. National Bank of Ukraine (2019), «NBU statistics on transactions of Ukrainian banks with electronic money». URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=4
 6. National Bank of Ukraine (2020), «NBU statistics on transactions of Ukrainian banks with electronic money». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/schorichniy-zvit-z-oversayta-10-osnovnih-faktiv-pro-oversayt-infrastruktur-finansovogo-rinku-u-2020-rotsi>.
 7. Lehenchuk S.F. (2017), «Accounting for electronic money transactions: methodological aspect», *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 23 (3). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2017_23%283%29__36.
 8. Meljnichenko O.V. (2017), «Theoretical principles of the state regulation of electronic money coverage in Ukraine», *Visnyk Cherkasjkogho universytetu. Ekonomichni nauky*. URL: <http://econom-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/1979>.
 9. Mokiienko, T.V. Pryjdak, T.B. and Lips'kyj, R.V. (2019), «Electronic money: essence, classification and accounting», *Efektyvna ekonomika*, vol. 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/37.pdfhttp://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/37.pdf.
 10. National Bank of Ukraine (2010), Resolution "Regulations on electronic money in Ukraine". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10/paran19#n19> (Accessed 28.04.2021).
 11. Verkhovna Rada of Ukraine (2020), On prevention and counteraction to

- legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction (Act No. 361-IX, March 3). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> [in Ukrainian].
12. Verkhovna Rada of Ukraine (2001), About payment systems and funds transfer in Ukraine (Act No. 2346-III, April 5). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20200703#Text>.
 13. Stovpova A. S. (2018), «Classification of electronic money for accounting purposes». *Investyciji: praktyka ta dosvid*. vol. 14. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2018/14.pdf.
 14. Stovpova A. S. (2021), «Improving electronic money accounting based on the use of a new account 32 «Electronic money». *Investyciji: praktyka ta dosvid*, vol. 6. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7378&i=5> DOI: 10.32702/2306-6814.2021.6.35.
 15. Shymon S. (2015), «E-money: form of money or property right of claim?». *Jurydychna Ukraïna. Cyviljne pravo*, vol. 9. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/urykr_2015_9_7.pdf.